

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis : BARCELONA : Telèfon 82215

Núm. 4.

24 juny 1937.

Butlletí especial per als catalans absents de la pàtria

LLUIS COMPANYS PRESIDENT DE CATALUNYA.

El "Boletín Informativo de Cataluña" editat setmanalment pel Casal Català de Buenos Aires i que es repartit a tots els centres culturals, socials, polítics i als organismes de Govern de Sud Amèrica, publicava unes declaracions fetes per S.E. el President de Catalunya, adreçades als catalans absents de la Pàtria i als pobles de llur residència. Les declara-

racions van encapçalades sota el títol de "La voz de Catalunya" i van acompanyades d'una magnífica foto de Lluís Companys. Aquestes declaracions han despertat gran entusiasme i han provocat l'adhesió dels catalans absents de la Pàtria, quedant tots al costat de Catalunya en aquestes hores tràgiques i glorioses en les quals lluitem per la llibertat dels homes i dels pobles.

Els periòdics més importants de Sud i Centro-Amèrica les han reprodides íntegres amb comentaris afectuosos per a la nostra terra i la labor de col·laboració que realitzen en les terres americanes els nostres germans exiliats.

*****

actuació dels catalans absents de la pàtria

Els catalans de Nova-York, agrupats dins el "Catalonian's Committee" i el Comitè Català Antifeixista, organitzaven una exposició de Propaganda amb diverses exhibicions artístiques i actes culturals i patriòtics però la recent llei de neutralitat aplicada pel Govern dels Estats Units no permet altres recaptos i actes públics, que els organitzats en una Associació de Propaganda reconeguda oficialment pel Govern de Nord-Amèrica. S'ara endavant doncs, hauran d'actuar a través del Comitè Hispano-nordamericà, expressament únic reconegut en l'aplicació de la dita llei amb tal objecte. La "National Library" de New-York els ha cedit però, un dels seus salons de lectura, on té lloc l'Exposició de material de propaganda trames per aquest Comissariat de Propaganda de la Generalitat.

Els catalans residents a Colòmbia, obrers, comerciants i intel·lectuals, són molt estimats pels colombians i llur govern.

En èpoques passades, compatriotes nostres com Pau Vila, l'il·lustre geògraf i Miquel Fornaguera, intel·ligent pedagog, professaren uns anys en Universitats colombianes, algunes de les quals dirigiren i llurs deïxebles han esdevingut personalitats conegudes en els medis polítics, culturals i socials de la nació.

El Govern de Colòmbia, en mans dels conservadors, ha estat l'únic que ha protestat oficialment davant del Consell Permanent de la Societat de Nacions de Ginebra, del bombardeig d'Almeria per l'esquadra alemanya.

Ara col·laboren amb el Comitè de Amigos de la República Española de Bogotà i en regeixen les seves filials de Barranquilla, Cali, Cauca, Medellín, etc.

En un banquet organitzat pel Consol espanyol de Santiago de Xile per tal d'organitzar una subscripció per a les necessitats de la guerra de la independència, hi assistiren tan gran nombre de catalans i cooperaren tan entusiasmàticament a l'ajut al Govern, que en el seu discurs de gràcies declarà: "Els catalans, són el principal suport del Govern i de la nostra lluita".

EUZKADI NO POT ESSER VENÇUT.

El nostre poble segueix amb punyent emoció els sagnants episodis de la lluita en el front basc i, tots els catalans admiren la titanica defensa que el poble en armes esta fent de la seva terra i de la seva llibertat.

Heroics, tossuts arrapats a la terra llur, els soldats bascos disputen pam a pam, l'avanç brutal, crudel, sanguinari, ferotge dels feixismes italiana i aleman ajudats per moros i "nacionales" amb modern material bel·lic en quantitat mai vista, protegits per nombrosa aviació inhumana, que mes que conquerir, arrasen i destrueixen, talen i cremen implacablement ciutats pobles, camins, masies, boscos i sembrats, metrellant els no combatents sense distinció d'edats ni sexes enduts d'una follia destructora veritablement dantesca.

Els catalans senten com a propies les sofrances i vexacions que el feixisme aboca damunt el noble poble basc, que planta cara a l'invasor sofrint estoicament a pit descobert els mortífers efectes dels moderns enginyers destructors de la guerra sense escrupols ni pietat.

L'evacuació de Bilbao i l'exode dels seus 150.000 habitants que han deixat llars, cases i terra per no voler viure sota el jou dels destructors del poble llur, ha commogut tot el poble català, el qual serva plena confiança i admiració a l'exercit basc que ha protegit aquesta evacuació retirant-se despres a les trinxeres previstes per l'alt comandament, disposat a continuar la defensa de la llibertat i oposar-se al pas dels invasors. El poble català amb alt esperit de cooperació i voluntat ferma de vencer i venjar tanta crudeltat i vilesa, se sent fort i decidit a intensificar la lluita en els fronts de combat i el treball a la reraguarda.

Tots dempeus catalans en les trinxeres, en els tallers, en les nostres llars, pel triomf de la llibertat dels pobles ibèrics i per la reconquesta total de la terra basca per al poble basc i el seu govern l·legítim que tant alt han sabut posar la voluntat i l'esperit de llibertat d'aquest poble milenari. GORA EUZKADI !

---

noticiari

El més remarcable de la jornada del dia 20 al front d'Aragó, ha estat l'activitat aèria d'ambdós bandols. Dotze aparells lleials sortiren de llurs bases per a dirigir-se a bombardejar diversos objectius de Saragossa. Al seu pas per Quinto, les bateries antiaèries enemigues instal·lades en aquest lloc intentaren obstaculitzar-los la marxa. Però els nostres aviadors salvaren l'inconvenient i acompliren llurs propòsits a la perfecció. Els punts assenyalats pel comandament com a objecte de la incursió aèria foren bombardejats amb eficàcia, sense cap dels avions averiats. Un altra esquadreta lleial ataca i llença bombes en gran quantitat, moltes de 75 quilos, al Monte Picaldo, carretera d'Osca a Jaca i carrasçal d'Alerre. La quantitat de projectils llançats fou enorme i fàcilment s'apreciaren les destroces causades a les trinxeres enemigues i el nombre de baixes que s'els produïren. Per la seva banda els rebels feren aparició sobre Loma Verde i el Manicomi d'Osca; però aviat hagueren d'heure-sè-les amb els nostres caces sense que hi haguessin combat aeri, puix que els avions alemanys i italians fugiren. Per segona vegada les forces rebels atacaren les nostres posicions de Loma Verde, amb infanteria i tres tanos. Els Guardies d'Assalt i soldats que guarneixen aquesta posició, s'aprestaren ràpidament a la seva defensa i obriren nodrit foc de fusell i metralladora. No hagueren d'emprar-se a fons car els atacants desistiren de llur intent en veure que els resultats del

seu atac no anava a tenir el fruit desitjat. Es deixaren al camp algunes baixes i una petita quantitat de material. Durant tot el matí s'han vist passar camions amb tropes d'Osca i Terrasecas. En retornar, els cotxes també venien carregats, la qual cosa fa suposar que es tracta d'un rellevament. No obstant aquests viatges d'anada i tornada duraren molt de temps i no seria d'estranyar que fossin els preparatius d'una contraofensiva o un reforçament de les línies defensives de la capital. *--Barbastre, 21. Continua durant tot el dia d'ahir la tranquil·litat a tot el front d'Aragó. Únicament s'observa lleugera activitat en el sector d'Osca-activitat cada dia menys intensa-, en l'enemic, el qual porta a cap algun atac sobre les nostres trinxeres, les quals són en tot moment defensades amb gran braç per les tropes republicanes, ocasionant a l'enemic grans pèrdues. Durant l'atac d'ahir a la tarda, intentaren els facciosos apoderar-se de les nostres posicions del Manicómi i de Loma Verde. L'atac dura tres hores i fou precedit per l'acció de l'aviació i artilleria enemiga. Immediatament sortiren els nostres caces els quals perseguiren els enemics, obligant-los a fugir al mateix temps que nou trimotors lleials bombardejaren concentracions enemigues que quedaren completament destrocades. Davant el castic sofert l'enemic hagué de retirar-se a les seves posicions, bo i deixant gran nombre de morts i ferits, al camp. *-- El tinent coronel Pérez Farras, comandant que fou dels Mossos d'Esquadre el dia 6 d'octubre del 1934 i que fou condemnat a mort i commutada aquesta pena per la de reclusió perpètua en el penal de Cartagena, fou alliberat a conseqüència de la victòria del Front Popular el 16 de febrer de 1936, ha estat nomenat governador militar de Tarragona. Era gran amic de Francesc Macià i es posà a les ordres de Lluís Companys defensant la Generalitat contra els atacs dels militars obeint el govern Lerroux. *-- Ha estat declarat il·legal el P.O.U.M. i a Madrid, Barcelona i València, han estat clausurats els locals llurs, essent empresonats els seus dirigents mes destacats, entre ells el català Andreu Nin que visqué una llarga temporada a Rússia al costat de Trotski. A Barcelona la policia registra i clausura tots els seus centres als diferents districtes i el local central a l'Hotel Falcoo en plena Rambla. Aquest local l'havien requisat els del P.O.U.M. els primers dies de la revolució. La policia en el seu registre, s'incautà de documents, 6 camions de transport i gran nombre de llits i robes. *-- Continuen efectuant-se diligències judicials i esbrimaments pels jutges encarregats dels sumaris oberts amb motiu dels fets contrarevolucionaris del 3 al 7 de maig a Barcelona, Tarragona, Mora, Cadaqués, Port de la Selva, Cervera, Montesquiú i altres llocs de Catalunya. *-- Dimarts a la tarda, coincidiren al despatx del President de la Generalitat, una comissió composta del company Comorera secretari general del P.S.U. de C., Vidiella conseller del G. de la G. i Del Barrio secretari General de la U.G.T., amb una comissió de la C.N.T., integrada per Valeri Mas conseller del G. de la G., Dionís Eroles secretari de la Regional de la C.N.T., i l'ex ministre de la República Frederic Montseny. Conferenciaren separadament amb el President i a la sortida de clararen que llur visita no havia estat política i que havien parlat amb el President de la situació actual. Comorera, remarca que aquesta era delicada però no gravíssima com afirmaven alguns comentaristes. *-- Les declaracions del President de Catalunya fetes dissabte passat, fan creure però que no tardarem gaires dies en veure resolta definitivament una crisi latent de Govern amb la constitució d'un govern disposat a governar i fer-se obeir en representació de tots els catalans antifeixistes. *-- La tranquil·litat es absoluta en tot Catalunya i la policia continua recollint en fortes quantitats, armes i municions per tot Catalunya. Entre altres recollí a Sarrià en el lloc nomenat Torre de Pance, dotze fusells. *-- Diumenge tingué lloc a Tarragona, l'enterrament de les víctimes del crudel bombardeig de l'aviació feixista vinguda de Mallorca dijous passat. Causaren quatre morts i una quinzena de ferits greus, que milloren notablement. També foren curats una trentena de ferits lleus i resulta enrunada una casa. *-- En el registre de que hem parlat a Sarrià, a més dels fusells dits, trobaren una caixa de municions i al comensament de la muntanya propera, trobaren 200 fusells, bombes de mà, unes quantes metralladores i municions. *-- Al front d'Aragó, han estat rebutjats tots els atacs de l'enemic a les posicions conquistades pels soldats catalans en llur recent o

fensiva*--Un atac a Sant Julià de Basa, ha estat rebutjat amb pèrdues per l'e nemic, obligat a retirar-se a les trinxeres de sortida*--L'aviació nostra continua mestressa del front d'Aragó. La policia ha començat la depuració de la reraguarda. Al districte V., ha fet una razzia i ha agafat 170 indocumentats i seguirà.*-- El dissabte, el "Diari Oficial" publicà el Decret de municipalització de la propietat urbana: CAPITOL I. Municipalització de les finques urbanes. Art. 1r. Per als efectes d'aquest Decret, les finques es classificaran en: a) Utilitàries: aquelles que siguin utilitzades directament pel seu propietari. b) Lucratives: aquelles que produïen renda al seu propietari amb anterioritat al 19 de juliol del 1936. c) Filantropiques: aquelles que són utilitzades per altra persona que el seu propietari sense pagar renda o lloguer Art. 2n. La riquesa urbana de les poblacions de Catalunya passa a ésser propietat dels Ajuntaments, cada un dels quals s'apropierà les finques enclavades en el seu terme municipal. Són exceptuades de la municipalització les finques utilitàries i també les utilitàries-lucratives que rendien al mes de juny de 1936 fins a 25 pessetes mensuals en els Municipis de menys de 15.000. habitants, fins a 50 pessetes mensuals en els Municipis de mes 15.000. habitants, exceptuant el de Barcelona, i fins a 100 pessetes mensuals en el Municipi de Barcelona. Les finques utilitàries-lucratives que rendien a llurs propietaris quantitats superiors a les esmentades en el paràgraf, seran municipalitzades, però quant a la part utilitzada pel propietari, aquest podrà continuar utilitzant-la sense pagament de drets, i en cas de mort únicament podrà trametre aquest usufruct als seus fills, pares o consort. CAPITOL II. De les Caixes Immobiliàries. Art. 3r. Per a executar el traspàs de la propietat urbana i per a administrar-la, els Ajuntaments constituïran una administració autònoma que es denominarà Caixa Immobiliària, les funcions de la qual es defineixen en els articles següents. Art. 4t. Les Caixes Immobiliàries seran regides per un Consell Directiu que es compondrà de tres representacions iguals, a mes de la Presidència, distribuïdes en la forma següent: Una tercera part, representativa de l'Ajuntament i constituïda per Consellers municipals. Dues terceres parts representatives de les organitzacions sindicals: Confederació Nacional del Treball i Unió General de Treballadors, distribuïdes proporcionalment al nombre d'afiliats a cada una de les Centrals Sindicals a la localitat. Art. 5e. El nombre de membres del Consell Directiu es fixarà d'acord amb la següent escala i amb l'article anterior: Als municipis de 15.000 habitants, o mes, exceptuant el de Barcelona, nou membres. Per a Barcelona-ciutat, quinze membres. Serà President del Consell Directiu, l'alcalde o persona delegada per ell, escollida entre els consellers de l'Ajuntament. Art. 6e. Les Caixes Immobiliàries tindran una secció Administrativa i una Tècnica. La Secció Administrativa tindrà al seu càrrec: a) Apropiació de la riquesa urbana que radiqui al seu terme municipal, d'acord amb l'article primer. b) Valoracions i compensacions. c) Distribució de finques d'acord amb allò que hi hagi disposat sobre l'ocupació d'immobles, classificant-les en: estatges; finques industrials; finques destinades a agrupacions socials (Sindicats, Cooperatives, Mutualitats, Societats culturals, etc.) i finques destinades a serveis socials. d) Tresoreria. e) Estadística. La Secció Tècnica, curarà de: a) Conservació, reparació, sanejament i adaptació d'edificis. b) Construcció de les seves edificacions. El personal tècnic i administratiu de les Caixes Immobiliàries serà nomenat de la manera que assenyali el Reglament, en el qual es fixaran també les condicions que haurà de reunir. Art. 7e. Les Caixes Immobiliàries quedaran també encarregades de l'administració de les finques utilitàries i de les utilitàries-lucratives que no hagin estat municipalitzades i podran cobrar llurs propietaris fins el cinc per cent de la renda bruta de la finca en concepte de despeses d'administració. En el cas de les finques utilitàries s'entendrà per renda bruta la que resultarà d'aplicar el valor de la finca deduint del líquid imposable les normes establertes, per la Caixa Immobiliària per a calcular els drets d'ocupació definits a l'art. 15. CAPITOL III. Compensació de la propietat particular. Art. 8e. Les finques els propietaris de les quals hagin estat declarats facciosos per sentència dels Tribunals Populars, passaran a ésser propietat de l'Ajuntament on radiquin, sense que procedeixi cap mena de compensació a llurs antics propietaris. Art. 9e. Les Caixes Immobiliàries

quedaran encarregades de les compensacions als propietaris no facciosos, i per a aquest efecte procediran a l'emissió de Cèdules Immobiliàries, les quals donaran dret a llurs posseïdors, en concepte d'amortització, a un 4 % anual, durant vint-i-cinc anys i seran nominatives inembargables i intransferibles, excepte en cas de mort del titular, en el qual cas s'atendrà al que la llei disposi. Aquestes Cèdules quedaran extingides als vint-i-cinc anys i seran dipositades, als efectes del article 10, als establiments de crèdit que fixin les Caixes Immobiliàries respectives. Art. 10e. Les Caixes Immobiliàries dipositaran a nom dels antics propietaris de les finques municipalitzades, Cèdules Immobiliàries per el valor que tenien les finques el 30 de juny de 1936, deduint del líquid imposable que figura a les oficines del Cadastre, i disminuït en: a) Un 5 per 100 destinat a posar les edificacions d'habilitació, de funcionament industrial i social i d'higiene, b) La part alíquota del valor total de la finca que sigui utilitzada pel seu antic propietari, en els casos a què fa referència el paràgraf tercer de l'article segon. En la quantitat que com a contribució de guerra, i previ informe del Consell d'Economia, serà fixada amb caracter general per tot Catalunya. d) El valor de les hipoteques, que gravin la finca. Les Caixes Immobiliàries suspendran l'aplicació d'aquest article als solars sense edificar, fins el moment que s'hi construeixi, acceptant com a valor el pagat per l'adquisició segons consti en escriptura pública autoritzada abans del 19 de juliol del 1936. Art. 11e. La percepció de quotes d'amortització derivada de la possessió de les Cèdules Immobiliàries atribuïdes als propietaris no facciosos, no podrà excedir, per cada titular, de les quantitats següents; De 200 pessetes mensuals a les poblacions de un total de menys de 5000 habitants; de 400 pessetes mensuals a les poblacions de més de 5000 i menys de 15000; de 600 ptes. mensuals a les poblacions de més de 15000 habitants, exclosa la ciutat de Barcelona; de 800 ptes. mensuals a la ciutat de Barcelona. D'aquestes limitacions en restaran exclosos els ciutadans estrangers, les Caixes d'Estalvi i les de Previsió Social, les Mutualitats i Cooperatives Populares, les Companyies d'Assegurances, els establiments de Crèdit i en particular, la Caixa Oficial de Descomptes i Pignoracions i l'Oficina Reguladora del Pagament de Salaries de la Generalitat. Les quantitats que les empreses constructores tinguin pendents de cobrament i corresponguin a finques municipalitzades, quedaran a càrrec de la Caixa Immobiliària respectiva, i seran cancel·lades en Cèdules Immobiliàries, les quals podran, per excepció, ésser utilitzades eventualment per a cancel·lar els deutes d'aquelles empreses amb l'Oficina Reguladora de Pagament de Salaries i la Caixa de Descomptes i Pignoracions. CAPITOL IV. Amortització dels gravaments i càrregues de les finques urbanes. Art. 12. Els censos que graven la propietat municipalitzada, son abolits a favor de la respectiva Caixa Immobiliària, sense dret a cap indemnització. Art. 13e. Per als efectes de la compensació, les hipoteques que graven les finques municipalitzades, seran considerades com a immobles i, per tant, en reduir-les a Cèdules Immobiliàries també seran objecte de les reduccions assenyalades en l'article 10. Art. 14e. Totes les Cèdules Immobiliàries otorgades a un mateix propietari, sigui per amortització d'un immoble o d'una hipoteca, seran englobades en un sol compte a l'efecte d'establir els límits assenyalats en l'article 11. El decret que es molt extens, acaba a l'article 27 i regula els drets d'ocupació i la unificació de tributs. Els articles transitoris disposen que els Ajuntaments redactaran els reglaments de les respectives Caixes Immobiliàries, adaptant-ne el funcionament a les necessitats locals i a les disposicions del decret.*— El conseller de Governació, Carles Martí i Fesed, feu les següents manifestacions:—Com és sabut, els decrets d'unificació de la política financera del 8 i 9 de gener d'enguany, entre altres matèries, que en aquests decrets s'ordenaven, varen establir noves modalitats en l'organització de les finances municipals. Aquests tenen deïxen no sols a regular la situació de les hisendes locals, sino també a donar tota mena de facilitats per tal de poder referse del transtorn econòmic sofert, degut a la revolució i les derivades de la guerra. Per tal d'orientar i ajudar els Ajuntaments de Catalunya, el Departament de Finan-

ces de la Generalitat va publicar dies passats diverses ordres en les que es donaven instruccions precises per a la tramitació de pressupostos municipals, normes per a formar la Carta Financera dels Ajuntaments, altres per a portar a la pràctica el cobrament d'impostos municipals, etc. Es a dir, aquestes ordres eren un complement dels decrets de que us he parlat. Ara, per tal que aquestes instruccions tinguin una completa difusió, he fet publicar, en una edició especial, el fascicle que us lliuro. Son d'especial interès aquestes disposicions i, especialment, la que em permeto remarcar, que fa referència a la formulació de la carta financera dels Ajuntaments, amb la qual, aquests podran disposar transitoriament i fins aconseguir el restabliment de la seva normalitat econòmica, dels recursos que creguin més adients a les seves pròpies característiques. Cal, però, que els Ajuntaments de Catalunya corresponguin a l'interès que ha inspirat aquest aspecte legislatiu per tal d'anar ràpidament al total restabliment del crèdit i la normalitat administrativa del Municipi. En el compliment dels decrets de S'Agaró, em plau de dir-vos que en allò que es refereix als Ajuntaments han coordinat de tal manera la vida dels nostres municipis, que tinc la confiança completa que, si aquestes instruccions i ordres a que ara faig referència, són portades a cap, dintre de poc la vida econòmica catalana es desenvoluparà amb força normalitat. Espero que tots els Ajuntaments de Catalunya voldran cooperar a aquesta obra de restabliment de la seva vida econòmica, perquè fent-ho així també ajudarem la Generalitat de Catalunya a poder coordinar la seva vida financera.*--El sots-comissari de Guerra i inspector general de l'Exercit de l'Est, Crescència Bilbao, arribà ahir a la nostra ciutat, procedent del front d'Aragó, per tal de resoldre qüestions i problemes relatives al càrrec. Aprofitant la seva estada aci, els periodistes li pregaren que els donés una impressió sobre les recents activitats del nostre exercit als sectors aragonesos. Molt atentament el distingit Sr. Bilbao digué que estava molt satisfet de les operacions efectuades aquets darrers dies. El front d'Aragó ha respost admirablement al comandament únic i ha donat mostres que és un cos d'exercit eficient que abans d'un mes demostrarà que posseeix una gran combativitat i eficàcia. --I afegí: Estem ja en camí de la creació de l'Exercit Popular regular en aquest sector. No podem ésser massa exigents, per quant ja tots sabeu que l'Exercit Regular d'altres sectors necessita uns quants mesos per a estructurar-se definitivament. Aci, en quinze dies escassos, s'ha aconseguit una obra de conjunt que en altres llocs s'hauria trigat molt més temps de poder-la dur a cap. Respecte als Comissaris de Guerra, la meua impressió no pot ésser més favorable. Malgrat no haver estat nomenats oficialment els comissaris de Guerra en aquest front, els comissaris polítics han donat proves de la seva compenetració amb el Comissariat de Guerra i dels seu extreordinari entussasisme, que ha cristallitzat en una entesa absoluta entre les distintes forces que operen a Aragó i l'alt comandament fins a l'extrem que hem presenciat una acció bèl·lica de resultats magnífics, que no s'hauria cregut que pogués ésser duta a terme en un front que ha estat immobilitzat durant tants mesos, o tinc una gran esperança-acabà dient-de la tasca dels comissaris de Guerra d'aquest front. Immediatament després que s'hagin estès els nomenaments oficials tindran lloc uns cursos de preparació per mitjà d'instructors, que afectaran la reraguarda i les divisions que actuen al front, per tal que existeixi una identificació total entre tots, i que els comissaris puguin exercir una influència directa i decisiva en la gran obra de conjunt que cal fer per tal que el nostre front sigui de resultats definitius per a l'aixafament dels invasors de la nostra pàtria.*--

